

PRIORITEITEN VAN HET BELGISCHE VOorzITTERSCHAP

België zal in 2021 het Comité van Ministers van de Benelux Unie voorzitten. Bij deze gelegenheid wenst het de projecten te ondersteunen die zijn uiteengezet in het Benelux-jaarplan 2021 en om het werkprogramma 2021-2024 te onderschrijven.

Het Belgische voorzitterschap zal een leidraad volgen om zijn initiatieven te oriënteren, namelijk het versterken van de band met de Europese Unie. Het voorzitterschap definieert ook prioriteiten die richtinggevend zullen zijn voor de acties van de Benelux Unie ter versterking van de interne markt, duurzaamheid en veiligheid. Het zal zich inzetten om projecten te ondersteunen die tastbare resultaten opleveren voor burgers en bedrijven. België zal tijdens zijn voorzitterschap de principes van continuïteit en flexibiliteit volledig toepassen.

De **leidraad van het voorzitterschap** beantwoordt aan de ambitie van onze drie landen, geïllustreerd door de gezamenlijke verklaring van de Benelux-top van 7 oktober 2020. **Het gaat erom de banden tussen de Benelux en de Europese Unie te intensiveren.**

Naast de vele onderwerpen op de Europese agenda waarrond de Benelux-landen al nauw samenwerken, zal het voorzitterschap de sleutelrol van de Benelux-landen als 'Europees laboratorium', waarin de Benelux zich kan laten gelden, ondersteunen.

In het kader van de covid-19-crisisbeheersing zal het voorzitterschap blijven handelen in **complementariteit met de Europese Unie.**

- Het voorzitterschap zal wekelijks Benelux-overleg in Benelux-formaat dat reeds onder het Nederlandse voorzitterschap is gestart en vertegenwoordigers van Buitenlandse Zaken en Binnenlandse Aangelegenheden samenbrengt;

- Het Belgische Crisiscentrum wil de samenwerking met het Nederlandse Crisiscentrum en het Luxemburgse *Haut-Commissariat à la Protection nationale* verder versterken. Vanuit deze optiek plant het voorzitterschap een contacttest waarbij uitzonderlijke omstandigheden worden gesimuleerd, om de capaciteit van de Benelux-crisiscentra om snel en efficiënt te communiceren in tijden van een zware crisis te verifiëren. Afhankelijk van de epidemiologische omstandigheden zal het voorzitterschap ook een bezoek aan een Benelux-crisiscentrum organiseren met de bedoeling een doeltreffende uitwisseling van expertise en goede praktijken te garanderen.
- Het Belgische Crisiscentrum, ondersteund door zijn Benelux-tegenhangers, maakt van dit Benelux-kader gebruik om een netwerk van de directeuren-generaal van de Europese Crisiscentra op te richten. Een samenwerkingsprotocol, opgesteld door de leden van de Benelux, zal de oprichting van het netwerk symboliseren. Het zal naar verwachting worden ondertekend te Brussel, in het voorjaar van 2021.
- Het voorzitterschap ondersteunt het Benelux-college in zijn ambitie om ook op het gebied van gezondheid een overleg op te zetten.

Om de banden tussen de Benelux Unie en de Europese Unie te versterken, zal het Belgische voorzitterschap er ook over waken dat de permanente vertegenwoordigingen van de drie landen binnen de Europese Unie nauwer samenwerken aan de projecten van de Benelux Unie ter versterking van de interne markt en de duurzame economie.

Naast deze leidraad werden er drie prioriteiten geïdentificeerd.

De eerste prioriteit betreft de verdieping van de interne markt, en met name de vermindering van de territoriale leveringsbeperkingen en de digitalisering.

Het bestaan van territoriale leveringsbeperkingen in de detailhandel is een inconsistentie in het licht van de doelstelling van een geïntegreerde Europese interne markt.

- De inspanningen die tot nu toe zijn geleverd rond territoriale leveringsbeperkingen in de detailhandel moeten worden voortgezet, met name door middel van nieuwe **impulsen en initiatieven** in het kader van de *Benelux Retail 2025*.
- Het Belgische voorzitterschap zal binnen de Benelux de impact van de studie van de Europese Commissie over de **parallele invoer** in de detailhandel en de belangrijkste belemmeringen hiervoor onderzoeken.
- Na de oprichting van kennisgevingspunten in elke lidstaat zal het Belgische voorzitterschap de Benelux-partners voorstellen **een informatiecampagne** te starten **over de territoriale leveringsbeperkingen** om de bedrijven en de sectorale organisaties hierrond te sensibiliseren.
- Het Belgische voorzitterschap zal steun verlenen aan **een studie** op Benelux-niveau waarin de parallele invoer in de detailhandel wordt geanalyseerd en de belangrijkste belemmeringen voor die invoer worden geïdentificeerd.

Het Belgische voorzitterschap zal ervoor ijveren dat de lidstaten van de Benelux een gemeenschappelijk standpunt innemen over de herziening van (EU) Verordening nr. 330/2010 betreffende de verticale overeenkomsten (VBER), die alle distributie-, bevoorradings- en leveringscontracten in Europa structureert.

De digitalisering van onze samenleving en de aanwezigheid van artificiële intelligentie in het dagelijks leven van burgers en bedrijven brengen gevolgen met zich mee die we met het oog op een positieve transformatie moeten kunnen opvangen.

- Het Belgische voorzitterschap zal bijeenkomsten ondersteunen van overheden en beleidsmakers op het gebied van **mededinging om de marktontwikkelingen**, en met name de digitalisering, te bespreken en de mogelijkheden voor samenwerking rond gemeenschappelijke uitdagingen te verkennen.
- Het ondersteunt ook de organisatie van een studiedag over de **grensoverschrijdende impact van artificiële intelligentie** in een aantal belangrijke gemeenschappelijke sectoren zoals transport, energie, handel en landbouw.
- Het zal verder werken op de **grensoverschrijdende aspecten van de uitrol van 5G**. Daarbij hoort bijvoorbeeld de 'seamless handover' van het besignaal bij grensoverschrijding, waarbij zal gefocust worden op benodigde internationale standaarden en netwerk synchronisatie.

De tweede prioriteit betreft de duurzaamheid van onze samenleving, meer bepaald op vlak van energie, mobiliteit en economie. De Benelux-landen werken al nauw samen op dit gebied. Deze pragmatische samenwerking moet dan ook worden voortgezet met het oog op nog betere synergieën.

Het Belgische voorzitterschap zal de **circulaire economie, de duurzame mobiliteit en de energie-innovatie** bevorderen door de uitvoering van projecten die zijn opgenomen in het jaarplan voor 2021:

Circulaire economie:

- bevordering van “**duurzaam ondernemerschap**” door middel van uitwisseling over duurzame en toekomstbestendige landbouw/agrobosbouw en de verkenning van een inclusieve aanpak ten aanzien van duurzame voedselimportketens van kritische grondstoffen, waar dat aanvullend is op bestaande (Europese) initiatieven/fora;
- voorstel voor een **platform voor kennisdeling** over thema's van de circulaire economie om de overgang naar een circulaire economie te bevorderen, waarbij complementariteit wordt gezocht met initiatieven die lopen op EU-niveau;
- voorbereiding van een beschikking over voedselcontactmaterialen met het oog op de harmonisatie van de wetgeving hieromtrent in de interne markt van de Benelux, waarbij een ambiteus gemeenschappelijk standpunt wordt ontwikkeld over de Ecodesign-richtlijn en een gemeenschappelijke strategie wordt uitgetekend voor de vervanging van producten die gevaarlijk zijn voor de gezondheid en het milieu in het kader van bijvoorbeeld de Reach-richtlijn.

Duurzame mobiliteit:

- ondersteuning van specifieke projecten op het gebied van **grensoverschrijdende multimodaliteit van particulier en openbaar vervoer** (weg, spoor, lucht en water), met name in het kader van Mobility as a Service (MaaS), dat de Benelux-landen en Noordrijn-Westfalen samenbrengt.

Energie en klimaat:

- **lancering van het Benelux Circulaire Klimaatplatform**, verbonden met de andere (internationale, Europese, regionale en nationale) platformen, waar expertise op vlak van klimaat, aanpassing aan de klimaatverandering en circulaire economie wordt gedeeld en versterkt;
- uitvoering van een werkprogramma rond **de Pentalaterale politieke waterstofverklaring van 2020**, die een aantal gezamenlijke principes vastlegt over de rol van waterstof om bij te dragen aan het koolstofvrij maken van het energiesysteem;
- **organisatie van een Benelux-dag over energie-innovatie**, rond de rol en het potentieel van zonne- en windenergie en het gebruik van CO₂ voor de energietransitie;
- organisatie van een conferentie met de **Penta regionale energiesamenwerking** om de grensoverschrijdende aspecten inzake risicoparaatheid te delen;
- organisatie van een conferentie met de **Noordzee regionale energiesamenwerking** die het grote publiek zal informeren over de ontwikkeling van de offshore in het algemene kader van de Green Deal.

In dit verband moet ook worden **gekeken naar de financiële mogelijkheden die de Europese Unie in het kader van de Green Deal** biedt om grensoverschrijdende samenwerkingsprojecten te financieren.

De derde prioriteit betreft de strijd tegen de georganiseerde misdaad en het terrorisme.

De Benelux-landen werken intensief samen rond tal van veiligheidsthema's om een veilige Benelux-ruimte te creëren en deze ook systematisch uit te breiden naar de rest van Europa. De drie Benelux-landen spelen vaak een voortrekkersrol en vormen een proeftuin waarop Europa zich inspireert. Het Belgische voorzitterschap wil deze inspanningen voortzetten en deze voortrekkersrol blijven vervullen.

- De ratificering en uitvoering van het nieuwe **Benelux-Politieverdrag**, dat op 23 juli 2018 door de drie Benelux-landen werd ondertekend, is een belangrijke prioriteit. De drie landen bereiden momenteel hun ratificeringsdossiers voor. Het Verdrag heeft voor een groot deel het karakter van een kaderovereenkomst, wat betekent dat een aanzienlijk aantal bepalingen, met name betreffende de uitwisseling van persoonsgegevens, ten uitvoer zal moeten worden gelegd door middel van uitvoeringsovereenkomsten en -afspraken. Daarnaast is het ook nodig om de praktische toepassing van het verdrag voor te bereiden, bijvoorbeeld door het organiseren van gezamenlijke opleidingen. Het is de bedoeling om vooruitgang te boeken in de drie dimensies van de voorbereiding via regelmatig overleg en coördinatie met de andere twee landen.
- Om de **samenwerking tussen de Benelux-landen en Frankrijk op het gebied van de strijd tegen drugsgelateerde criminaliteit** te bevorderen, zal het Belgische voorzitterschap pleiten voor een gemeenschappelijke en integrale aanpak van het fenomeen. Om te bepalen hoe deze integrale aanpak in internationaal verband eruit zal zien, zal tussen de Benelux-landen verkend worden.
- Er zal bijzondere aandacht gaan naar de **aanpak van de internationale georganiseerde handel in (synthetische) drugs via post- en koerierdiensten** en de link met de cybercriminaliteit.
- Het Belgische voorzitterschap wil ook de uitvoering van het **project Asiel, Migratie, Radicalisme (AMR)** ondersteunen. In dit verband worden verschillende acties overwogen, zoals de prioritering van informatiebehoefte en mogelijke partners in het AMR-project, en het verder verduidelijken van de werkwijze en de informatiestroom tussen de Benelux-migratiediensten met betrekking tot de uitwisseling van informatie over vreemdelingen die een bedreiging kunnen vormen voor de nationale veiligheid.